

UDELEŽBA DELAVCEV PRI DOBIČKU

Pojasnilo DURS, št. DT 4200-127/2010, 28. 1. 2011

Zavezanec je zaprosil za pojasnilo glede izvajanja Zakona o udeležbi delavcev pri dobičku – ZUDDob (Uradni list RS, št. 25/08). Sprašuje, ali oziroma kako lahko davčne olajšave po tem zakonu uveljavlja hranilnica, ki vodi poslovne knjige in izdeluje letna poročila v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in udeležbo delavcev pri dobičku evidentira kot strošek plač v skladu z MRS 19.

V zvezi z vprašanjem pojasnjujemo naslednje:

ZUDDob ureja udeležbo delavcev pri dobičku in lastništvu družbe, pogodbo o udeležbi pri dobičku, postopek za sklenitev pogodbe, denarno in delniško shemo ter pogoje za pridobitev olajšav pri davkih in prispevkih za socialno varnost, in v tem okviru tudi olajšave pri davku od dohodkov pravnih oseb. ZUDDob določa le davčno obravnavo udeležbe delavcev pri dobičku, računovodska obravnava oziroma obravnava za poslovne namene pa je določena s pravili računovodenja, to je s Slovenskimi računovodskimi standardi oziroma Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uveljavljanje olajšav pri davku od dohodkov pravnih oseb ureja 31. člen ZUDDob. Tako lahko družba, ki v skladu z ZUDDob sklene pogodbo o udeležbi pri dobičku, uveljavlja zmanjšanje davčne osnove, določene po zakonu, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb, za 70 ali 100 odstotkov pripadajočega zneska dobička, ki se po tem zakonu lahko izplača delavcem, upošteva omejitve in pogoje iz tega zakona, vendar največ v višini davčne osnove. Za pripadajoči znesek dobička se štejejo tudi obresti, ki se v skladu s tem zakonom izplačajo hkrati s pripadajočim zneskom dobička. Časovno je pravica do uveljavitve olajšave določena tako, da se davčna olajšava v višini 70 odstotkov lahko uveljavi po poteku enega leta od dne sprejetja sklepa o potrditvi letnega poročila (za tisto izplačilo udeležbe pri dobičku delavcem, ki je bilo izplačano oziroma so delavci z njo razpolagali po poteku enega leta od dne pridobitve pravice do pripadajočega zneska dobička), davčna olajšava v višini 100 odstotkov pa po poteku treh let od dne sprejetja sklepa o potrditvi letnega poročila (za tisto izplačilo udeležbe pri dobičku delavcem, ki je bilo izplačano oziroma so delavci z njo razpolagali po poteku treh let od dne pridobitve pravice do pripadajočega zneska dobička). Če je bila udeležba pri dobičku delavcem izplačana pred potekom enega leta od dne sprejetja sklepa o potrditvi letnega poročila, se olajšava ne more uveljavljati.

Po določbi petega odstavka 31. člena ZUDDob se ne glede na zakon, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb, stroški oziroma odhodki, ki bi bili oblikovani ali bi nastali v zvezi z zneskom in izplačilom zneska, za katerega se uveljavlja olajšava iz prvega odstavka tega člena, razen prispevkov za socialno varnost, ki so jih zavezani plačati delodajalci, ne upoštevajo pri določanju davčne osnove za davek dohodkov pravnih oseb, v nobenem davčnem obdobju. Ne glede na navedeno določbo in ne glede na zakon, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb, se po določbi šestega odstavka tega člena družbi, ki uveljavlja olajšavo iz prvega odstavka tega člena, pri določanju davčne osnove za davek od dohodkov pravnih oseb prizna 1 odstotek zneska olajšave kot odhodek upravljanja zneska dobička, ki se po tem zakonu lahko izplača delavcem.

V skladu z navedeno ureditvijo v ZUDDob in Pravilnikom o davčnem obračunu davka od dohodka pravnih oseb (Uradni list RS, št. 67/10) se podatki v zvezi z uveljavljanjem davčnih olajšav pri davku od dohodkov pravnih oseb v davčnem obračunu izkazujejo na naslednjih postavkah:

- zap. št. 6.42 – Nepriznani odhodki v skladu s petim odstavkom 31. člena ZUDDob (zmanjšanje obračunanih odhodkov za stroške oziroma odhodke v zvezi z zneskom in izplačilom zneska dobička, za katerega se uveljavlja olajšava iz

prvega odstavka 31. člena ZUDDob, razen za znesek prispevkov za socialno varnost, ki so jih zavezani plačati delodajalci – vpišejo se npr. stroški sklepanja pogodbe o udeležbi delavcev pri dobičku in drugi odhodki v zvezi z izplačilom udeležbe delavcem);

- zap. št. 6.43 – Nepriznani odhodki iz naslova udeležbe delavcev pri dobičku v skladu z ZUDDob (zmanjšanje odhodkov za izkazane odhodke iz naslova udeležbe delavcev pri dobičku, ki v skladu z ZUDDob niso davčno priznani – v letu, ko se udeležba delavcem v dobičku prizna se vpišejo odhodki v zvezi s stroški dela za udeležbo delavcev pri dobičku, brez zneska prispevkov za socialno varnost, ki so jih zavezani plačati delodajalci);
- zap. št. 7.12 – Povečanje odhodkov v skladu s šestim odstavkom 31. člena ZUDDob (povečanje odhodkov v višini 1 odstotka zneska uveljavljene olajšave po prvem odstavku 31. člena ZUDDob);
- zap. št. 15.9 – Olajšava za pripadajoči znesek dobička, ki se izplača delavcem (zmanjšanje davčne osnove za 70 ali 100 odstotkov pripadajočega zneska dobička, ki se izplača delavcem v skladu z 31. členom ZUDDob);
- sestavni del davčnega obračuna v zvezi s podatki o izplačilu udeležbe delavcev pri dobičku je tudi Priloga 18.